

Anne Frank

...og dagbogen

Bjarne Melander

LÆS MED LYST

LÆS20MINUTTER

www.laesmedlyst.dk

Dette er en tekst fra www.læsmedlyst.dk under projektet;

LÆS 20 MINUTTER, hverdag.

Du lærer at læse ved at læse, ...derfor giver vi mulighed for at læse tekster med mening, i en sværhedsgrad som passer dig, og som kan læses på ca. 20 minutter.

Når du vil træne din læsning, er det vigtigt at træne hver dag. Find et fast tidspunkt på dagen, når du kan finde ro, og lad dig ikke forstyrre af mobilen mens du læser.

Så sæt uret på 20 minutter (*valgfrit* 😊). Læs. Måske får du læst få sider, måske flere sider. Under alle omstændigheder har du gjort en god indsats ved at læse 20 minutter dagligt.

#alle_skal_gives_mulighed_for_at_tilegne_sig_læsning

#læs20minutter #LÆS #lix20 #L20

Du kan downloade bogen gratis på vores side

Lix ca. 20 Version: BETA

LÆS MED LYST

LÆS MED LYST tilbyder læsevejledning og undervisning
www.læsmedlyst.dk

Følg os på Facebook og Instagram

Selvom Anne Frank er virkelighed, må denne fortælling betegne som fiktion. Det skyldes at begivenheder er genfortalte med andre ord, og der er digtet om tanker og dagligdags hændelser.

1 Varmen under taget

Anne svedte. Selv oppe under taget, hvor hun ellers plejede at finde ro, føltes luften tyk og tung. Der var ingen vind. Vinduesrammen knirkede let, men hun lod den stå på klem. For selv om det var farligt, kunne hun ikke undvære den smule luft, der slap ind.

Hun sad på tæppet i hjørnet. Det havde været hendes hemmelige sted, lige siden de gik i skjul. Her føltes verden lidt længere væk. Hun kunne høre de andre nedenunder. Moren, der gik frem og tilbage i køkkenet, fars lave stemme, og nogen, der hostede. Det var sikkert Hr. Dussel. Han hostede tit.

Anne trykkede sin dagbog ind mod brystet og lukkede øjnene. Hun tænkte på Peter.

Peter var blevet hendes ven. En rigtig ven. Hun vidste ikke helt, hvornår det var sket. Det var bare vokset frem. Først havde han virket tavs og lidt sky. Men nu var det anderledes. De havde talt sammen næsten hver dag den seneste tid. Han forstod hende. Han så hende, ikke bare som "den snakkende pige", men som menneske.

Peter var sammen med sin familie flyttet ind i deres skjulte lejlighed et par uger efter dem selv. Han var et par år ældre end Anne.

Nogle gange sad de oppe på loftet sammen og kiggede på kastanjetræet udenfor. De havde givet det et navn: Håbe-træet. For selv når alt føltes håbløst, stod det der. Urokkeligt. Levende.

2 Dagbogen

Anne havde fået dagbogen af sin far og mor til sin 13-års fødselsdag. Den var rød- og hvidternet, og hun havde selv valgt den. Straks hun fik den, begyndte hun at skrive i den.

Anne åbnede dagbogen. Hun havde gemt den i en gammel kagedåse bag en stak bøger. Hendes pen havde næsten ikke mere blæk, men hun ville skrive, så længe det gik.

"Kære Kitty", sådan startede Annes dagbogs notater altid. Anne skrev dagbog til en elsket, opdigtet ven.

Dagbogen fungerede som et fristed for Annes inderste tanker, følelser og hemmeligheder under de to år i skjul i "baghuset" i Amsterdam.

I dagbogen havde hun en veninde, en ventil hvor hun kunne slippe af med sine frustrationer og alt det svære i livet, og tiden, og en måde at skrive sig til forståelse af sig selv og hendes tanker.

14. juni 1942

“Jeg begynder at skrive, fordi jeg har brug for en ven, der virkelig lytter.”

Anne fortæller om sin 13-års fødselsdag. Hun beskriver spændingen om morgenen, hvordan hun næsten ikke kan vente med at åbne sine gaver, og hvordan hun straks føler, at dagbogen er noget særligt. Hun beslutter at skrive, fordi hun savner en fortrolig.

Selvom Anne har familie og venner, føler hun sig ikke altid forstået. Dagbogen bliver hendes trygge rum. Her starter ikke bare en fortælling, men en stemme.

20. juni 1942

“Jeg har mange omkring mig, men ingen, jeg kan sige alt til.”

Anne uddyber sin ensomhed. Hun beskriver klassekammerater og lærere, og hun virker livlig og social. Men indeni føler hun sig alene med sine tanker. Hun ønsker en ven, der kan rumme hendes dybere følelser. Hun viser allerede her en stærk selvbevidsthed og en evne til at reflektere over sig selv.

3 Mor, far og storesøster Margot

Senere, da hun gik ned i køkkenet, sad mor ved bordet med et krus varmt vand. Der var ikke mere te. Ikke mere sukker. Kun en lille skive brød til deling.

"Vil du have det sidste stykke?" spurgte mor. Anne rystede på hovedet. "Du skal have det. Jeg fik lidt kartoffel i går."

De sad i stilhed. Anne kiggede på morens hænder. De var blevet tyndere. Ældre. Huden var sprukken af det kolde vand og det hårde arbejde.

Mor var altid Mor, limen der holdt det hele sammen.

Hendes far kom ind. Han nikkede til Anne og klappede hende på skulderen. Hun følte sig tryk, når han var der. Han læste ofte højt for hende om aftenen – gamle digte og små historier. Han sagde, at hun havde et helt bibliotek inde i sig.

Far var den klippe i livet, som alle kunne læne sig op af, når det hele rystede omkring dem.

Margot var heldigvis ikke i køkkenet lige nu. Det lykkes som regel at irritere Margot så meget at hun fortrak til stuen, når Anne havde brug for at være alene sammen med Mor og Far.

Margot, den kloge, perfekte og irriterende storesøster, som Anne altid prøvede at leve op til, men aldrig lykkedes med.

9. juli 1942

**“Vi forlod hjemmet i stilhed, som om
vi forlod vores gamle liv.”**

Anne beskriver dagen, hvor familien går i skjul. Hun pakker tøj i lag på kroppen og går gennem byen i regnvejr. Inde i annekset beskriver hun trapperne, rummene og den skjulte dør bag reolen. Der er noget næsten eventyrligt over beskrivelsen, men alvoren ligger under ordene. Hun forstår, at livet nu er ændret for altid.

21. september 1942

**“De voksne skændes om småting, mens
verden brænder.”**

Anne skriver om konflikterne i annekset. Hun føler, at de voksne ofte er smålige og uretfærdige. Hun ønsker at blive taget alvorligt. Hun kæmper med følelsen af at være både barn og voksen på samme tid. Notatet viser, hvordan presset i skjul forstærker irritation og misforståelser.

27. februar 1943

**“Når bomberne falder, tænker jeg på dem,
der ingen skjul har.”**

Anne beskriver en nat med luftangreb. Sirenerne og bragene fylder mørket. Hun er bange, men hun tænker også på mennesker udenfor, som ikke har beskyttelse. Hun viser empati midt i sin egen frygt. Notatet rummer både angst og medfølelse.

4 Minder og drømme

Nogle aftener drømte Anne, at hun gik gennem Amsterdams gader. Ikke som jøde. Ikke i skjul. Bare som sig selv. Hun forestillede sig at sidde på en café med sin veninde Jacqueline. At tage på biblioteket. At mærke solen på huden uden frygt.

Hun længtes. Efter livet. Efter frihed.

Men hun vidste også, at der var børn som hende, der aldrig nåede så langt. Der var sendt væk. I toge. Uden navne. Uden historier.

Hun ville ikke være en af dem, der blev glemt.

5 En samtale med Peter

Senere den aften sad hun med Peter på loftet. "Tror du, vi nogensinde kommer ud herfra?" spurgte hun.

Peter tænkte længe, før han svarede. "Jeg ved det ikke. Men jeg håber det. For din skyld."

"For vores skyld," rettede Anne. Hun smilede.

Han så på hende. "Du tror stadig på det gode i mennesker, ikke?"

"Ja. Jeg bliver nødt til det. Ellers bliver det hele meningsløst."

Han nikkede. "Så lad os tro sammen."

15. juni 1943

“Jeg er blevet en anden, end den pige der gik ind i annekset.”

Et år i skjul har forandret Anne. Hun føler sig mere alvorlig og mere bevidst om verden. Hun ser tilbage på sit tidligere jeg og mærker en afstand. Skjuleet har tvunget hende til at vokse hurtigere, end hun burde. Modningen er tydelig.

6. januar 1944

“Jeg forstår ikke min mor, og hun forstår ikke mig.”

Anne skriver åbent om konflikten med sin mor. Hun føler sig misforstået og længes efter nærhed. Hun er kritisk, men bag ordene ligger en sorg over ikke at blive mødt. Notatet viser den indre kamp mellem behovet for selvstændighed og behovet for kærlighed.

5. april 1944

“Jeg vil leve videre, gennem mine ord.”

Anne erklærer, at hun vil være forfatter. Hun vil ikke glemmes. Hun begynder at redigere sin dagbog med tanke på udgivelse. Hun skriver bevidst og målrettet. Her træder den unge forfatter frem med en klar ambition om at give mening til det, hun oplever.

6 Natten

Om natten vågnede hun ved lyden af sirener. Nogen rørte på sig nedenunder. Et bump. Et råb. Stilhed igen.

Hun satte sig op. Tænkte på dem, der ikke havde noget loft. Ikke havde nogen til at passe på dem.

Hun kiggede op mod det lille loftsvindue. Himlen var mørk, men ikke tom. Der var stjerner. Hun så på dem, som hun plejede. Som om nogen deroppe kunne høre hendes tanker.

7 Håb i mørket

Dagen efter skrev hun videre i dagbogen.

”Måske vil ingen læse det her. Måske bliver det bare gamle papirer. Men jeg håber, nogen vil forstå mig. Forstå os. En dag.”

Hun lukkede bogen og lagde den under madrassen. Hun vidste ikke, om hun ville få flere dage at skrive i. Men hun havde skrevet det vigtigste:

At man kan holde fast i håbet – selv når det ser sortest ud.
At der stadig findes noget godt i mennesket.
At et ungt hjerte kan lyse – selv i mørket.

15. juli 1944

“Selv nu tror jeg, at mennesker inderst inde er gode.”

Midt i krigens mørke holder Anne fast i håbet. Hun erkender ondskaben omkring sig, men nægter at give slip på troen på det gode i mennesker. Det er ikke naivitet, men en bevidst beslutning om ikke at lade had definere hende.

1. august 1944

“Der bor to Anne i mig, den ydre og den indre.”

I sit sidste notat reflekterer Anne over sin splittelse. Den ydre Anne er livlig og talende. Den indre Anne er stille, dyb og følsom. Hun oplever, at ingen rigtig ser hendes indre side. Notatet er modent og selvreflekterende. To dage senere bliver annekset opdaget.

Efterskrift

Anne Frank boede i Amsterdam, Holland. Anne var 13 år, da nazisterne invaderede Holland i maj 1940.

Anne, hendes søster, mor og far gemte sig i en hemmelig lejlighed på faderens fabrik.

På et tidspunkt flyttede en familie ind hos dem i lejligheden. Dette gav dels nogle udfordringer, fordi pladsen var trang, men der opstod også en spirende forelskelse hos Anne til sønnen Peter.

I 1942 begyndte tyskerne at deportere de hollandske jøder. De blev transporteret til forskellige kz-lejre, herunder Auschwitz og Bergen-Belsen.

110.000 af Hollands ca. 140.000 jøder blev deporteret. Kun lidt over 5.000 overlevede.

Anne Frank døde i koncentrationslejren Bergen-Belsen i marts 1945, kun få uger før lejren blev befriet. Hendes far, Otto Frank, blev deporteret til kz-lejren Auschwitz. Han var den eneste i familien, der overlevede.

Da Annes far vendte hjem, fandt han Anne Franks dagbog gemt i annekset. Han besluttede at udgive den – som en stemme fra en datter, verden ikke måtte glemme.

Anne blev aldrig voksen. Men hendes ord voksede. De findes i dag på utallige sprog. I bøger, i film, i hjerter.

Og stadig, mere end 75 år senere, minder hendes stemme os om, at et enkelt menneskes håb kan lyse op i selv den mørkeste tid.

Bogtyven - Markus Zusak

En moderne klassiker fortalt af Døden selv, der følger pigen Liesel i Nazityskland, som finder trøst i at stjæle og dele bøger.

Drengen i den sribede pyjamas - John Boyne

En barsk fortælling om det uskyldige venskab mellem en tysk officerssøn og en jødisk dreng på hver sin side af et koncentrationslejrshegn.

Tænk ikke på de vilde fugle - Lois Lowry

(Originaltitel: *Number the Stars*) Handler om tiårige Anne-marie i det besatte København, der hjælper sin jødiske veninde med at flygte til Sverige.

Bibliotekaren fra Auschwitz - Antonio Iturbe

Baseret på den sande historie om Dita Kraus, der som 14-årig passede på otte forbudte bøger i dødslejren.

Tekst der interesserer og passer i sprog, er forudsætning for læsning

Den gode bog er en bog, der passer til dig.

Den handler om noget, du har lyst til at læse om, og den er skrevet i et sprog, du synes er godt.

Ordene flyder, og siderne føles ikke tunge. Du mister ikke modet undervejs.

Når en bog passer sådan, sker der noget vigtigt: Du opdager, at du godt kan. *Du får lyst til at læse.*

Derfor betyder den gode bog så meget. For den kan gøre læsning til noget, der ikke bare er svært, men noget, der også kan være rart og spændende.

LÆS MED LYST

læsevejledning og undervisning

www.laesmedlyst.dk

